

ชื่อโครงการ	การพัฒนารูปแบบมหาวิทยาลัยวัยที่สาม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ
ชื่อหัวหน้าโครงการ	อาจารย์ ดร. จิตตรา มาคะผล
หน่วยงาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีที่เสร็จ	พ.ศ. 2562
ประเภทการวิจัย	การวิจัยและพัฒนา
สาขาวิชา	การศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบมหาวิทยาลัยวัยที่สาม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการโดยการสังเคราะห์เอกสาร การศึกษาดูงาน การออกแบบทดลองกิจกรรมและเสนอรูปแบบของมหาวิทยาลัยวัยที่สาม

ผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่า แนวคิดมหาวิทยาลัยวัยที่สาม เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้อยู่อย่างมีคุณค่า และมีพื้นที่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นั้น มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบฝรั่งเศสที่จัดตั้งโดยมหาวิทยาลัยและจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้สูงอายุ และรูปแบบอังกฤษที่ใช้แนวคิดช่วยตนเอง ที่ซึ่งสมาชิกรวมกลุ่มกันพัฒนาหลักสูตร โดยมีการบริหารและจัดการยืดหยุ่นตามความต้องการของกลุ่มสมาชิก

ผลการศึกษาดูงานพบว่า มหาวิทยาลัยวัยที่สามทั้งในและต่างประเทศมีองค์ประกอบ การจัดตั้งและการจัดการ ดังนี้ แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ คณะกรรมการ งบประมาณ หลักสูตร สมาชิก การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และการสร้างเครือข่าย

การพัฒนาแบบมหาวิทยาลัยวัยที่สามได้ผลดังนี้ การกำหนดแนวคิดและหลักการ การจัดตั้งองค์กร การดำเนินการ การจัดทำสื่อสังคม การสร้างเครือข่าย การสำรวจความต้องการ และการจัดกิจกรรมตามบริบทของพื้นที่ ตลอดจนการประสานงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย

สรุป รูปแบบมหาวิทยาลัยวัยที่สามเป็นแบบผสมระหว่างสถาบันทางวิชาการและการช่วยตนเองของชุมชน

คำสำคัญ: มหาวิทยาลัยวัยที่สาม ผู้สูงอายุ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

Project title	Development of University of the Third Age Model, Faculty of Education, Silpakorn University, for Lifelong Learning of the Elderly
Researcher	Dr. Jittra Makaphol
Organization	Faculty of Education, Silpakorn University
Funding Source	Faculty of Education, Silpakorn University
Year of Completion	2019
Research Type	Research and development
Discipline	Education

Abstract

The research aimed to develop an establishment model of University of the Third Age, Faculty of Education, Silpakorn University. It was research and development, by review of literatures, field study, design of model, trial of activities, and proposal of university of the third age model.

The study of literatures revealed that the concept of university of the third age was to create a lifelong learning community for elderly to live life to the fullest with a learning exchange space. There were 2 models: the French Model where university established and organized learning activities for elderly; and the British Model where self-help concept was applied to self-organized learning curriculum and flexibly managed to satisfy members' needs.

The findings from field study indicated that the organization and management of university of the third age, both local and abroad, consisted of concept/principle/objective, committee, finance, curriculum, members, continuous activities, and networking.

The model development of university of the third age was composed of setting of concept and principle, founding of organization, implementing of activity, creating of social media, exploring of needs, and organizing of activity according to community context, as well as coordinating and exchanging of learning within network.

In conclusion, the model of university of the third age was a mixed model between academic institution and community self-help.

Key words: university of the third age, elderly, lifelong learning